

Републички педагошки завод
Бањалука

11.01.11. године

СТАЊЕ КАДРА У НАСТАВИ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА У ОСНОВНИМ ШКОЛАМА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

У основним школама Републике Српске образују се ученици у 5 регија и 189 основних школа, у којима ради око 520 наставника и професора енглеског језика. Овом анализом се жели установити стање кадра у настави енглеског језика у основним школама Републике Српске и то у два сегмента. Један сегмент чини стање кадра у погледу степена образовања, а други сегмент је старосна структура кадра у погледу броја година радног стажа. Резултати анализе треба да дају одређене закључке из којих ће проистећи приједлози за побољшање и унапређење утврђеног стања.

Циљеви анализе:

1. установити број наставника енглеског језика који ради у основним школама,
2. установити степен стручне спреме наставника енглеског језика у основним школама,
3. установити старосну структуру наставника енглеског језика у погледу година радног стажа,
4. направити упоредне показатеље између установљених категорија:
  - а) на нивоу Републике Српске, и
  - б) на нивоу појединачних регија.
5. на основу добијених показатеља, извући закључке о стању кадра у основним школама,
6. предложити мјере за унапређење и побољшање утврђеног стања.

Задаци које треба урадити да би се реализовали циљеви анализе:

1. креирати образац у који треба унети податке релевантне за снимање стања кадра у настави енглеског језика у основним школама у Републици Српској,
2. образац дистрибуирати свим основним школама у Републици Српској,
3. прикупити и обрадити податке,
4. из добијених резултата извући закључке,
5. на основу закључака установити конкретне приједлоге за унапређење стања кадра у настави енглеског језика у основним школама.

РЕАЛИЗАЦИЈА ЗАДАТАКА

1. Креиран је образац за снимање стања кадра у настави енглеског језика у основним школама. У обрасцу се траже основни подаци о наставницима енглеског језика: звање, мјесто и година завршеног студија, положен стручни испит и посједовање лиценце, као и подаци о броју година студија енглеског језика и број година радног стажа – који су релевантни за реализацију ове анкете. (Табела 1.)

ПРОФЕСОРИ И НАСТАВНИЦИ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА

(шк.год. 2010/2011.)

Школа.....

Мјесто.....

Редни	Име и презиме Звање (према титули из дипломе)	Назив факултета	Мјесто завршеног	Година дипломирања	Бр. година студија	Год. стажа у школи, и	Положен стручни	Лиценца ДА/НЕ	Школа у којој	Разреди у којима	Уџбеници по којима	Телефон,
1												
2												
3												

Напомена:.....

Табела 1. Образац за снимање стања кадра у основним школама

2. Креирани образац је дистрибуиран свим основним школама у пет регија Републике Српске. Наставници енглеског језика су попунили тражене податке и доставили их у Републички педагошки завод.

Прикупљање података о наставницима енглеског језика је обављено планираном динамиком. Није било никаквих ограничавајућих фактора, тако да се одмах прешло на сумирање и обраду података.

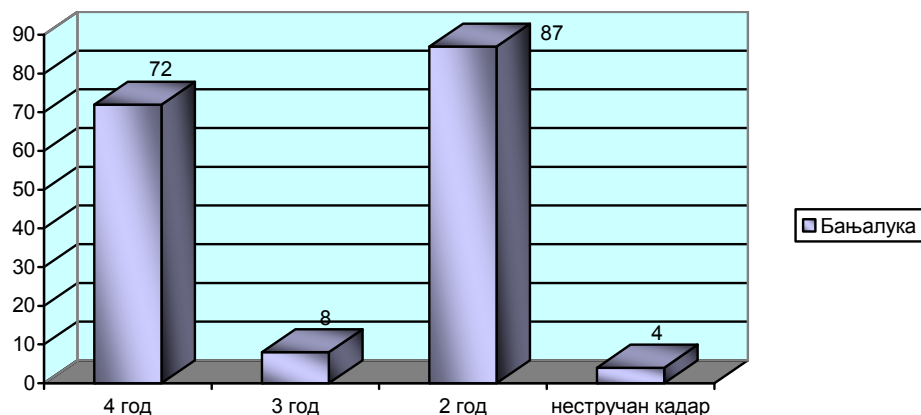
3. Основно образовање се у Републици Српској реализује у 189 основних школа распоређених у 5 регија, у којима ради 520 наставника и професора енглеског језика.

Број	Регија	Број школа	Број наставника
1.	Бањалука	67	171
2.	Бијељина	33	93
3.	Добој	35	103
4.	Фоча	28	89
5.	Приједор	26	64
	УКУПНО	189	520

Табела 2: Број основних школа и наставника енглеског језика по регијама

Анализа стања кадра у настави енглеског језика у односу на степен стручне спреме

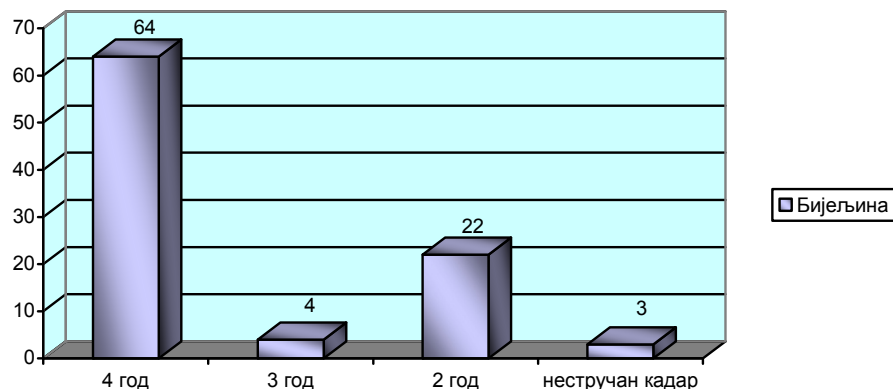
Регија Бањалука:

Табела 3: Регија Бањалука - стање кадра према степену стручне спреме

Регија Бањалука је највећа регија у Републици Српској. У овој регији је 67 основних школа у којима је запослен 171 наставник енглеског језика. Из приложене табеле се види да од укупног броја наставника енглеског језика, 72 или 42.10% су наставници за завршеним четворогодишњим студијем енглеског језика; 8 наставника или 4.67% су завршили трогодишњи студиј енглеског језика, а 87 или 50.87% су наставници за завршеним двогодишњим студијем. Четири наставника или 2.33% се налази у групи нестручног кадра.

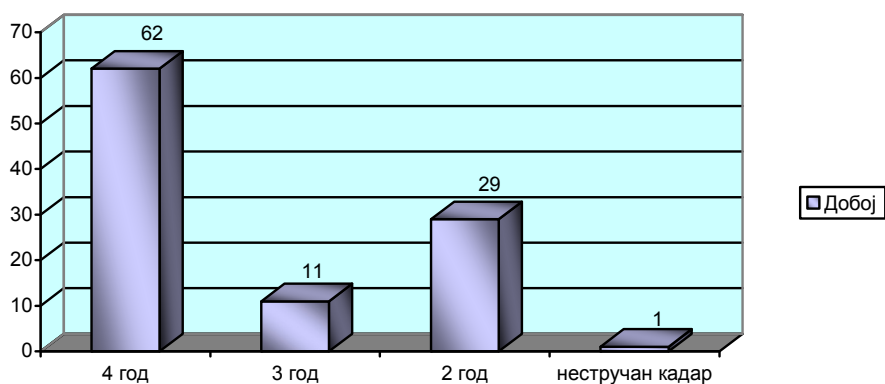
Регија Бијељина

Табела 4: Регија Бијељина - стање кадра према степену стручне спреме

У регији Бијељина раде 33 основне школе у којима је запослено 93 наставника енглеског језика. Од овог броја, 64 или 68.81% је наставника са завршеним четворогодишњим студијем енглеског језика, 4 или 4.30% је наставника са дипломом трогодишњег студија, 22 или 23.65% је наставника са двогодишњим студијем. Само 3 наставника тј. 3.22% су нестручан кадар у настави енглеског језика.

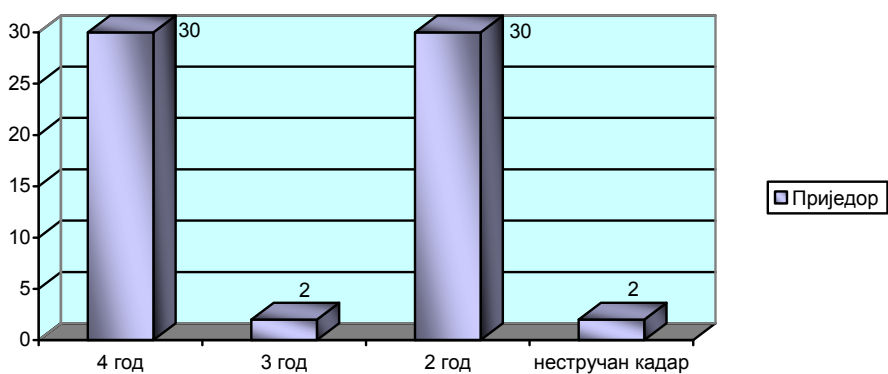
Регија Добој

Табела 5: Регија Добој - стање кадра према степену стручне спреме

У регији Добој ради 35 основних школа у којима су запослена 103 наставника енглеског језика. Од укупног броја, 62 или 60.19% су наставници са четворогодишњим студијем енглеског језика и 11 или 10.67% наставника је са трогодишњим студијем енглеског језика. 29 наставника или 28.15% су наставници са двогодишњим студијем. Један наставник или 0.97% ради као нестручан кадар.

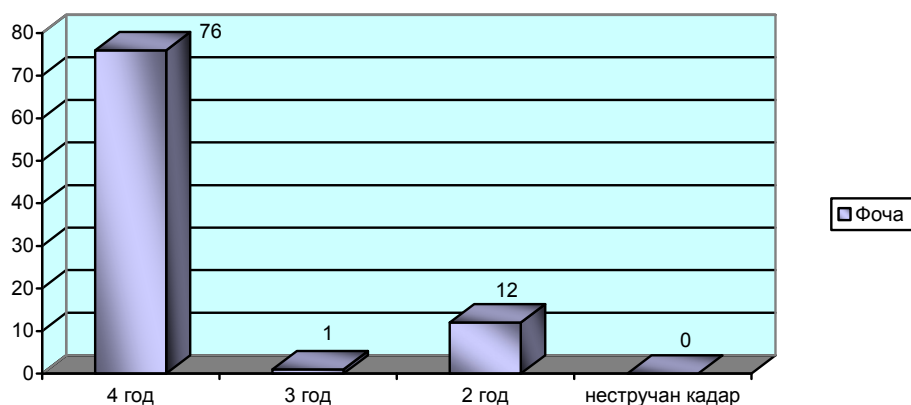
Регија Приједор

Табела 6: Регија Приједор - стање кадра према степену стручне спреме

Регија Приједор има 26 основних школа у којима ради 64 наставника енглеског језика. 30 наставника или 46.87% су наставници са четворогодишњим студијем енглеског језика и 1 наставник или 1.56% је са трогодишњим студијем. 30 наставника или 46.87% су наставници са двогодишњим студијем, док су 2 наставника или 3.12% нестручан кадар.

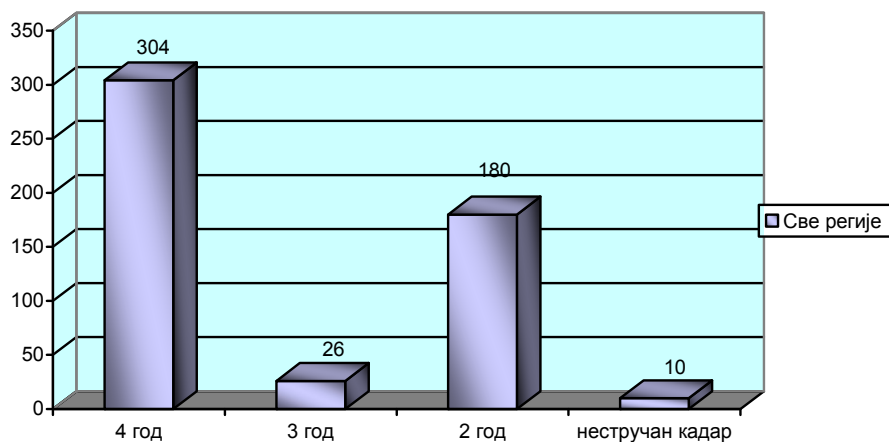
Регија Фоча

Табела 7: Регија Фоча - стање кадра према степену стручне спреме

Регија Фоча има 28 основних школа у којима је запослено 89 наставника енглеског језика. 76 наставника или 85.39% су наставници са четворогодишњим студијем енглеског језика и 1 наставник или 1.12% је са трогодишњим студијем. 12 или 13.48% је наставника са двогодишњим студијем. У овој регији, у основним школама нема нестручно заступљеног наставног кадра из енглеског језика.

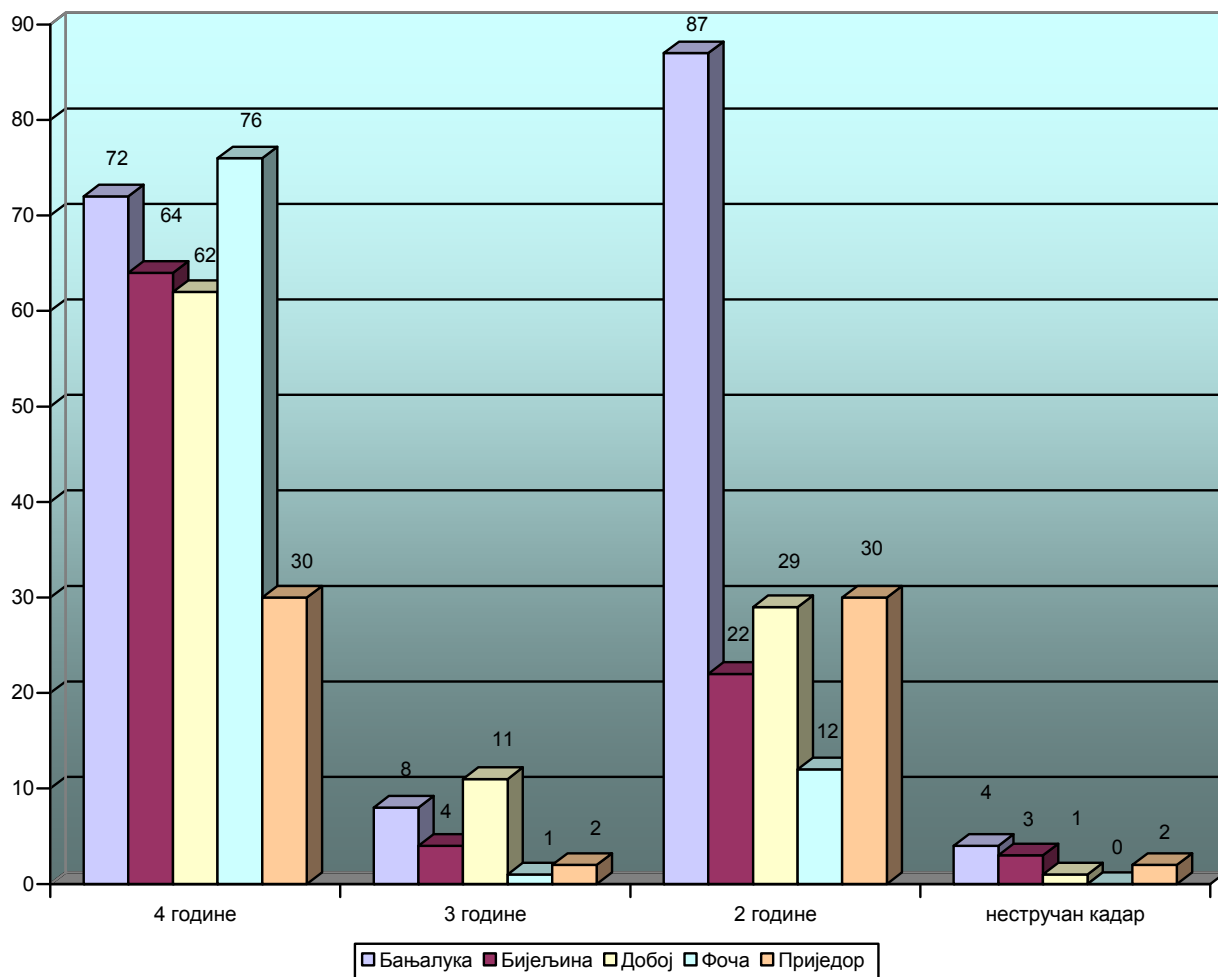
Укупно у Републици Српској

Табела 8: Све регије - стање кадра према степену стручне спреме

Укупно у свим основним школама у Републици Српској је запослено 520 наставника енглеског језика. Од тог броја, 330 или 63.46% је наставника са високом стручном спремом; и то 304 наставника је завршило четворогодишњи студиј, а 26 је завршило трогодишњи студиј енглеског језика. 180 наставника или 34.61% је наставника са двогодишњим студијем енглеског језика. 10 наставника или 1.92% су нестручан кадар.

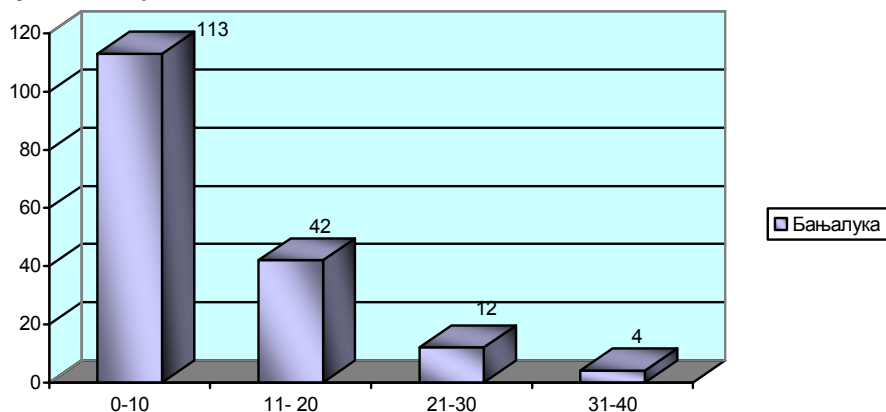
Упоредни показатељи за све регије Републике Српске

Табела 9: Упоредни показатељи за све регије - стање кадра у односу на степен стручне спреме

Анализа стања кадра у настави енглеског језика у односу на године радног стажа

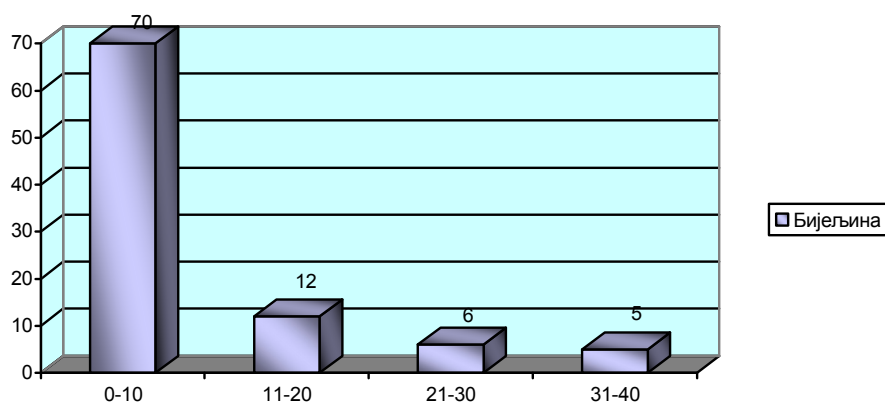
Регија Бањалука:

Табела 10: Регија Бањалука - стање кадра према годинама радног стажа

У регији Бањалука је запослен 171 наставник енглеског језика у 67 основних школа. Узимајући у обзир укупан број година радног стажа, 113 или 66.08% је наставника који припадају првој групи, тј. групи која има 0 до 10 година радног стажа. У другу групу која има од 11 до 20 година радног стажа припада 42 или 24.56% наставника. У трећу групу наставника који имају од 21 до 30 година радног стажа припада 12 или 7.01% наставника. У четврту групу наставника који имају од 31 до 40 година радног стажа припада 4 или 2.33% наставника. Наставни кадар у регији Бањалука је млад, 4/6 наставника је у категорији оних који имају 0 до 10 година радног стажа.

Регија Бијељина

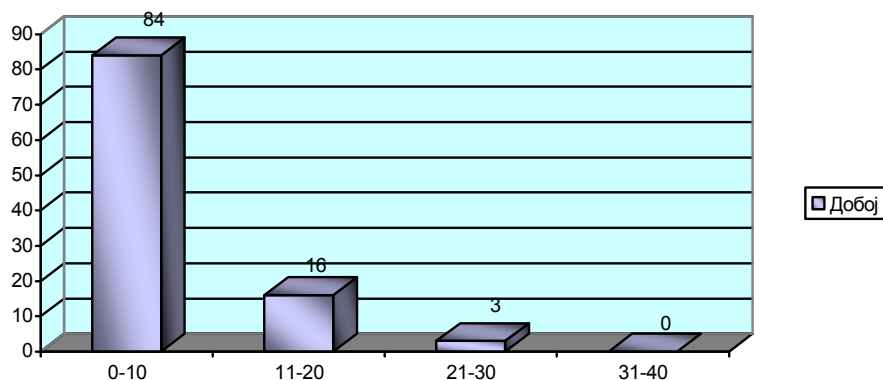

Табела 11: Регија Бијељина - стање кадра према годинама радног стажа

У регији Бијељина су запослена 93 наставника енглеског језика у 33 основне школе. Узимајући у обзир укупан број година радног стажа, 70 или 75.26% је наставника који припадају првој групи која има 0 до 10 година радног стажа. У другу групу која има од 11 до 20 година радног стажа припада 12 или 12.90% наставника. У трећу групу наставника који имају од 21 до 30 година радног стажа припада 6 или 6.45% наставника. У четврту групу наставника који имају од 31 до 40 година радног стажа припада 5 или 5.37% наставника.

Наставни кадар у регији Бијељина је веома млад, $\frac{3}{4}$ наставника је у категорији оних који имају 0 до 10 година радног стажа.

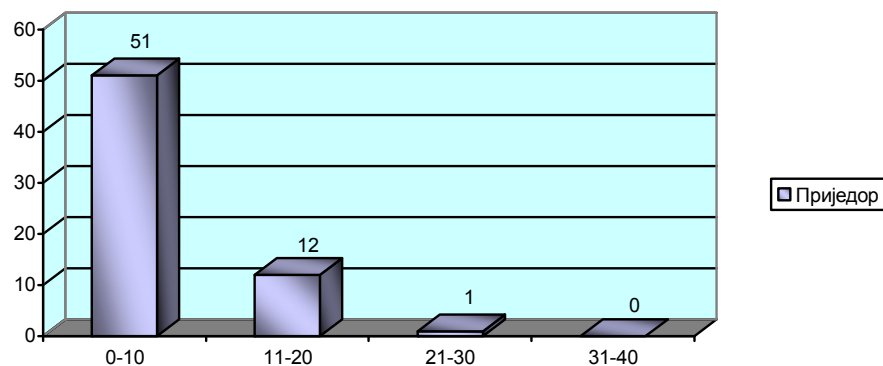
Регија Добој

Табела 12: Регија Добој - стање кадра према годинама радног стажа

У регији Добој су запослена 103 наставника енглеског језика у 35 основних школа. Узимајући у обзир укупан број година радног стажа, 84 или 81.55% је наставника који припадају првој групи која има 0 до 10 година радног стажа. У другу групу која има од 11 до 20 година радног стажа припада 16 или 15.53% наставника. У трећу групу наставника који имају од 21 до 30 година радног стажа припадају 3 или 2.85% наставника. У четвртој групи наставника који имају од 31 до 40 година радног стажа нема ниједног наставника. Наставни кадар за енглески језик, у регији Добој, је веома млад, више од $\frac{3}{4}$ наставника је у категорији оних који имају 0 до 10 година радног стажа, док наставника са преко 30 година радног стажа нема.

Регија Приједор

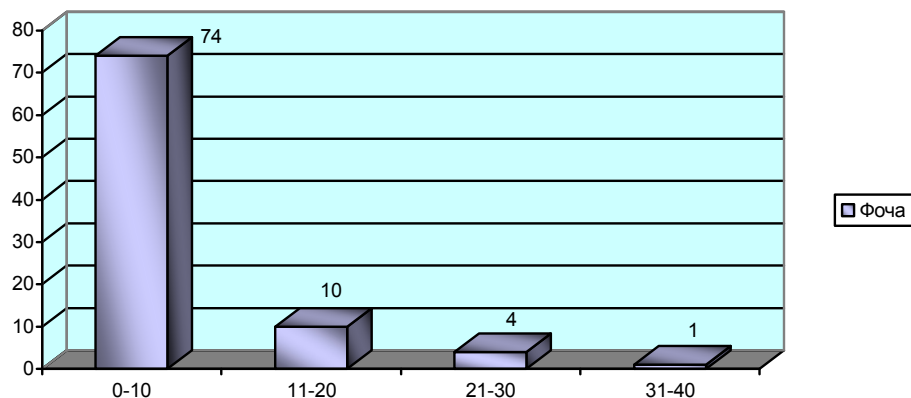
Табела 13: Регија Приједор - стање кадра према годинама радног стажа

У регији Приједор је запослено 64 наставника енглеског језика у 26 основних школа. Узимајући у обзир укупан број година радног стажа, 51 или 79.68% је наставника који припадају првој групи, тј. групи која има 0 до 10 година радног стажа. У другу групу, групу која има од 11 до 20 година радног стажа припада 12 или 18.75% наставника. У трећу групу наставника који имају од 21 до 30 година радног стажа припада 1 или 1.56% наставника. У четвртој групи наставника који имају од 31 до 40 година радног стажа нема ниједног

наставника. Наставни kadar за енглески језик, у регији Приједор, је веома млад, више од $\frac{3}{4}$ наставника је у категорији оних који имају 0 до 10 година радног стажа, док наставника са преко 30 година радног стажа нема.

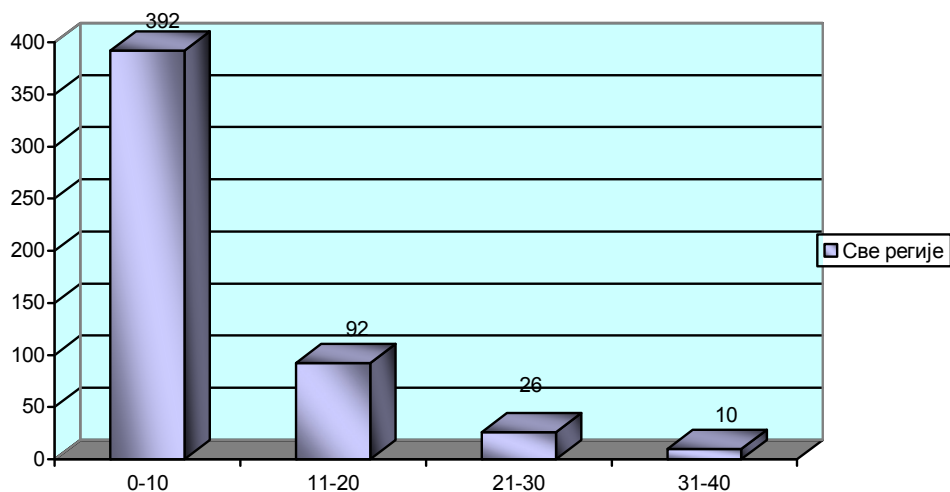
Регија Фоча

Табела 14: Регија Фоча - стање кадра према годинама радног стажа

У регији Фоча је запослено 89 наставника енглеског језика у 28 основних школа. Узимајући у обзир укупан број година радног стажа, 74 или 83.14% је наставника који припадају првој групи која има 0 до 10 година радног стажа. У другу групу која има од 11 до 20 година радног стажа припада 10 или 11.23% наставника. У трећу групу наставника који имају од 21 до 30 година радног стажа припада 4 или 4.49% наставника. У четвртој групи наставника који имају од 31 до 40 година радног стажа има само један наставник или 1.12%. Наставни kadar за енглески језик, у регији Фоча, је веома млад, више од $\frac{3}{4}$ наставника је у категорији оних који имају 0 до 10 година радног стажа.

Укупно у Републици Српској

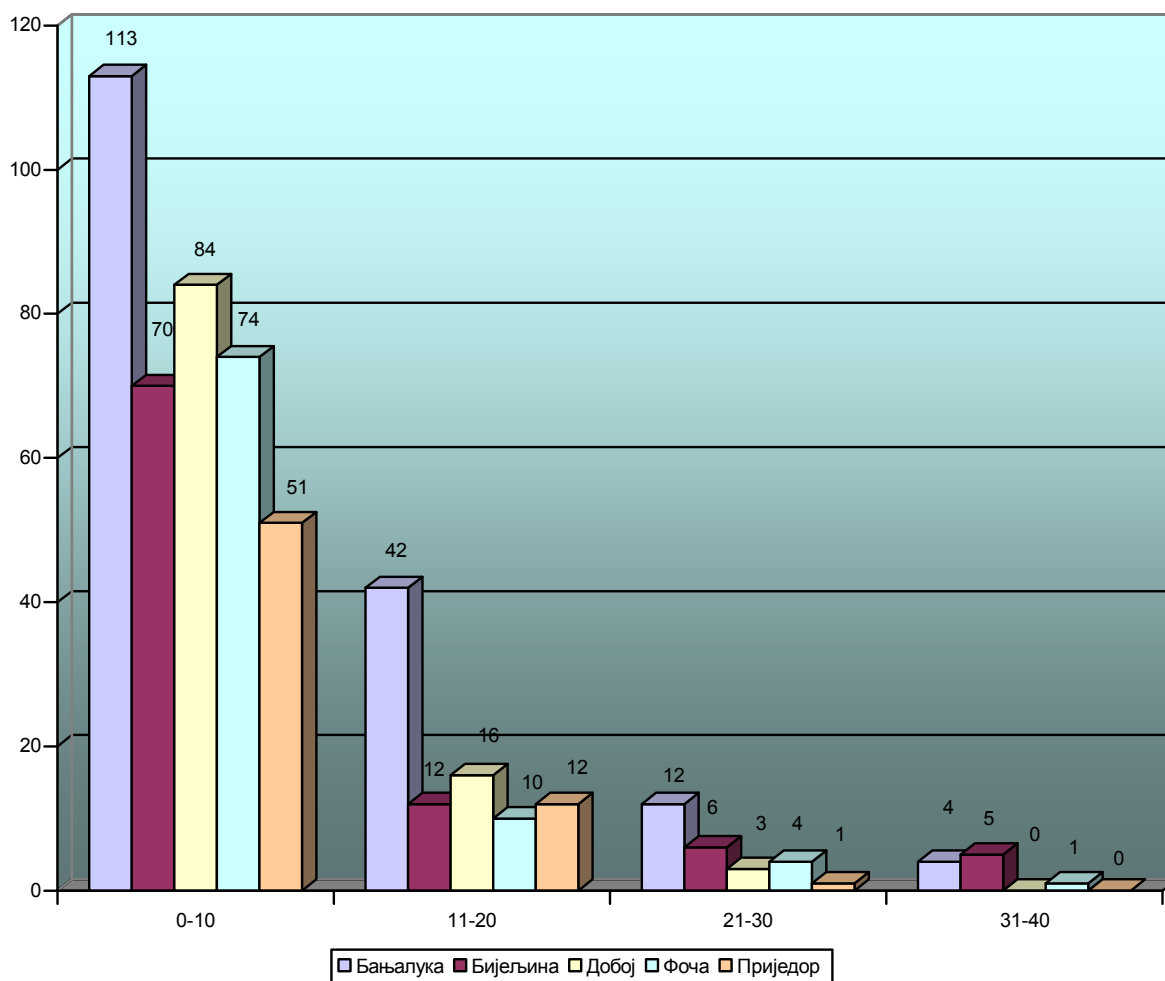

Табела 15: Све регије - стање кадра према годинама радног стажа

У Републици Српској је запослено 520 наставника енглеског језика у 189 основних школа. Узимајући у обзир укупан број година радног стажа, 392 или 75.38% је наставника који имају 0 до 10 година радног стажа. У групи наставника који имају од 11 до 20 година

радног стажа су 92 или 17.69% наставника. У трећој групи наставника који имају од 21 до 30 година радног стажа је 26 или 5.00% наставника. У четвртој групи наставника који имају од 31 до 40 година радног стажа има само 10 наставника или 1.92%. Наставни кадар за енглески језик, у основним школама Републике Српске је веома млад, узевши у обзир године радног стажа - $\frac{3}{4}$ наставника имају 0 до 10 година радног стажа. Само 1.92% наставника има више од тридесет година радног стажа.

Упоредни показатељи за све регије Републике Српске

Табела 16: Упоредни показатељи - стање кадра према годинама радног стажа

4. Закључци

- Резултати анализе показују да је у Републици Српској, у настави енглеског језика, запослено 520 наставника у 189 основних школа.
- Што се тиче стручности наставног кадра, од укупног броја наставника енглеског језика, 98.07% или 510 наставника је стручно, док је само 1.92% или 10 наставника у категорији нестручног кадра. 63.46% или 330 наставника има завршен четворогодишњи или трогодишњи студиј енглеског језика, а 34.61% или 180 наставника има завршен двогодишњи студиј енглеског језика..
- Према упоредним показатељима, највећи број стручног кадра са четворогодишњим студијем енглеског језика имају регије Фоча (76) и Бањалука (72), а најмање регија Приједор (30).

- Највише стручног кадра са трогодишњим студијем енглеског језика имају регије Добој (11) и Бањалука (8), а најмање регија Фоча (1).
- Највише стручног кадра са двогодишњим студијем енглеског језика имају регије Бањалука (87), Приједор (30) и Добој (29), а најмање регија Фоча (12).
- Највише нестручног кадра има у регијама Бањалука (4) и Бијељина (3), а најмање у регији Добој (1). У регији Фоча нема ниједан нестручно ангажован наставник енглеског језика.
- Што се тиче дужине радног стажа наставног кадра, 75.38% наставника има 0 до 10 година радног стажа, 17.69% има 11 до 20 година радног стажа, а 5.00% има 21 до 30 година радног стажа. Само 1.92% наставника има преко 31 годину радног стажа. Наставни кадар за предмет енглески језик је веома млад.
- Највише наставника до десет година радног стажа имају регије Бањалука (113), Добој (84) и Фоча (74), а најмање регија Приједор (51).
- Највише наставника са 11 до 20 година радног стажа имају регије Бањалука (42) и Добој (16), а најмање регија Фоча (10).
- Највише наставника са 21 до 30 година радног стажа имају регије Бањалука (12) и Бијељина (6), а најмање регија Приједор (1).
- Највише наставника са 31 до 40 година радног стажа имају регије Бијељина (5) и Бањалука (4), а регије Добој и Приједор немају ниједног наставника у овој категорији.
- Општи закључак анализе података о наставницима енглеског језика, достављених од стране основних школа, јесте да је настава енглеског језика, са аспекта стручности кадра, у великом проценту стручно заступљена и да је наставни кадар, са аспекта дужине радног стажа, веома млад.

5. Приједлози мјера за унапређење стања утврђеног анализом прикупљених података из основних школа Републике Српске

Препорука наставницима енглеског језика је да континуирано раде на свом сталном стручном усавршавању и напредовању у струци. Стручно усавршавање има за циљ снажење улоге наставника у процесу поучавања и учења страног језика. Оно се може реализовати путем групног стручног усавршавања (кроз разна савјетовања, семинаре и обуке) или индивидуалног стручног усавршавања (кроз проучавање стручне литературе, реализацију разних стручних истраживања и анализа, обраду стручних тема, држање или присуствовање огледним и угледним часовима енглеског језика). Задатак стручног усавршавања је развој кључних компетенција наставника. Очекивани исходи стручног усавршавања су, код индивидуалног усавршавања – повећање сигурности у обављању посла, размјена искустава, продубљивање и ширење знања, а код групног стручног усавршавања – унапређење непосредног васпитно - образовног процеса, постизање бољих резултата ученика, успјешније остваривање сарадње с ученицима, итд.

Инспектор просвјетни савјетник
Татјана Богдановић